

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.10.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ обсъди с представители на две министерства развитието на изкуствения интелект и Националната индустриална стратегия

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националния съвет на **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, проведено на 26 октомври 2026 г. под ръководството на председателя на Управителния съвет Румен Радев.

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Изкуственият интелект като двигател на конкурентоспособността

Николай Карамихов, директор на дирекция „Иновационна политика и предприемачество“ в МИДТ, и **Мартин Стоянов**, експерт в дирекцията, представиха актуалните политики и инициативи за развитие и внедряване на изкуствения интелект. Сред обсъдените теми бяха националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.**

Той открил необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ настоява за активно участие на бизнеса в изпълнението на Националната индустриална стратегия

Желяз Енев и Кремена Недкова, представители на Министерството на икономиката, индустрията и иновациите, участваха в обсъждането на предложените мерки за изпълнение на Националната индустриална стратегия.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Шест нови членове се присъединиха към АИКБ

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката:

- **Алианс за устойчиво развитие на изкуствения интелект;**
- **Българско-китайската търговско-промишлена палата;**
- **„Мета 8“ ООД;**
- **Сдружение „Професионален козметичен бранш“;**

- „Социален облак“ КЧТ;
- „Юквизас“ ЕООД.

Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

Бюджет 2027 и международно индустриално сътрудничество

По време на заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че **фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.**

Националният съвет обсъди и прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

Събитието се организира съвместно от АИКБ, Министерството на външните работи и ЮНИДО и ще се проведе **на 12 ноември 2026 г. от 9:00 ч. в София.**

Форумът ще отбележи десетата годишнина от подписването на Споразумението за сътрудничество между АИКБ и ЮНИДО и ще представи възможностите за участие на българските предприятия в международни проекти, технологичен трансфер и навлизане на нови пазари.

Повече информация за семинара и възможностите за регистрация можете да намерите [на сайта на АИКБ](#).

24 часа

✓ АИКБ обсъди с представители на две министерства развитието на изкуствения интелект и Националната индустриална стратегия

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националния съвет на **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), проведено на 26 октомври 2026 г. под ръководството на председателя на Управителния съвет Румен Радев.**

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Изкуственият интелект като двигател на конкурентоспособността

Николай Карамихов, директор на дирекция „Иновационна политика и предприемачество“ в МИДТ, и **Мартин Стоянов**, експерт в дирекцията, представиха актуалните политики и инициативи за развитие и внедряване на изкуствения интелект. Сред обсъдените теми бяха националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.**

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ настоява за активно участие на бизнеса в изпълнението на Националната индустриална стратегия

Желяз Енев и Кремена Недкова, представители на Министерството на икономиката, индустрията и иновациите, участваха в обсъждането на предложените мерки за изпълнение на Националната индустриална стратегия.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Шест нови членове се присъединиха към АИКБ

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката:

- **Алианс за устойчиво развитие на изкуствения интелект;**
- **Българско-китайската търговско-промишлена палата;**
- **„Мета 8“ ООД;**
- **Сдружение „Професионален козметичен бранш“;**
- **„Социален облак“ КЧТ;**
- **„Юквизас“ ЕООД.**

Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

Бюджет 2027 и международно индустриално сътрудничество

По време на заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че **фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.**

Националният съвет обсъди и прие програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

Събитието се организира съвместно от АИКБ, Министерството на външните работи и ЮНИДО и ще се проведе **на 12 ноември 2026 г. от 9:00 ч. в София.**

Форумът ще отбележи десетата годишнина от подписването на Споразумението за сътрудничество между АИКБ и ЮНИДО и ще представи възможностите за участие на българските предприятия в международни проекти, технологичен трансфер и навлизане на нови пазари.

Повече информация за семинара и възможностите за регистрация можете да намерите [на сайта на АИКБ.](#)

[News.bg](#)

✓ Работодатели и две министерства обсъдиха как ускорено да внедрят ИИ в предприятията у нас

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националния съвет на **Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ),** проведено под ръководството на **председателя на Управителния съвет Румен Радев.**

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Сред обсъдените теми бяха **националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект,** възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността,** ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка **АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет,** който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

На заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.

Националният съвет прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

24 часа

✓ **Работодатели и две министерства обсъдиха как ускорено да внедрят ИИ в предприятията у нас**

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), проведено под ръководството на председателя на Управителния съвет Румен Радев.

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Сред обсъдените теми бяха **националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект**, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността**, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка **АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет**, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

На заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.

Националният съвет прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

3e-news

✓ **АИКБ обсъди с представители на две министерства развитието на изкуствения интелект и Националната индустриална стратегия**

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха сред основните теми на проведеното вчера заседание на Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), ръководено от председателя на Управителния съвет Румен Радев.

В заседанието участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Николай Карамихов, директор на дирекция „Иновационна политика и предприемачество“ в МИДТ, и Мартин Стоянов, експерт в дирекцията, представиха пред членовете на АИКБ актуалните политики и инициативи за развитие и внедряване на изкуствения интелект. В рамките на дискусиата бяха обсъдени националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че ускореното внедряване на изкуствения интелект трябва да бъде насочено към реално повишаване на производителността, ефективността и конкурентоспособността на българския бизнес. В тази връзка беше откроята необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и потребностите на предприятията. Изкуственият интелект трябва да бъде като двигател на конкурентоспособността.

Бизнесът настоява за активно участие в изпълнението на Националната индустриална стратегия и това се случва с активното участие на екипа на Министерство на икономиката, индустрията и иновациите. Желяз Енев и Кремена Недкова от МИИИ участваха в обсъждането на предложените мерки за изпълнение на Националната индустриална стратегия. АИКБ приветства усилията за развитие на последователна индустриална политика, като подчерта необходимостта от активно участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките. Сред предложенията на Асоциацията е Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия, с което да се гарантират ефективното партньорство между държавата и бизнеса и навременното отчитане на потребностите на индустрията. С оглед на това АИКБ ще настоява за неговото свикване именно по този въпрос.

Националният съвет прие шест нови членове, които разширяват представителството на Асоциацията в различни сектори на икономиката: Алианс за устойчиво развитие на изкуствения интелект, Българско-китайската търговско-промишлена палата, „Мета 8“ ООД, Сдружение „Професионален козметичен бранш“, „Социален облак“ КЧТ и „Юквизас“ ЕООД. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

По време на заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г. Организацията продължава да настоява за фискална консолидация чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.

Националният съвет на АИКБ обсъди и прие програмата за семинара на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (UNIDO), организиран съвместно от АИКБ, Министерство на външните работи и UNIDO, и който отбелязва 10-годишнината от подписването на Споразумение за сътрудничество между UNIDO и АИКБ. Събитието ще се проведе на 12 ноември от 9:00 часа в София, като основната цел на форума е да представи програмите, инструментите и възможностите за сътрудничество с ЮНИДО, с акцент върху участието на българските предприятия в международни проекти, технологичния трансфер и навлизането на нови пазари.

B2b

✓ Работодатели и две министерства обсъдиха как ускорено да внедрят ИИ в предприятията у нас

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националният съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), проведено под ръководството на председателя на Управителния съвет Румен Радев.

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Сред обсъдените теми бяха **националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект**, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността**, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка **АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет**, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

На заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.

Националният съвет прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

[P26](#)

✓ Работодатели и две министерства обсъдиха как ускорено да внедрят ИИ в предприятията у нас

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), проведено под ръководството на председателя на Управителния съвет Румен Радев.

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Сред обсъдените теми бяха **националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект**, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността**, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка **АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет**, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

На заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест. Националният съвет прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

[Vox news](#)

✓ Работодатели и две министерства обсъдиха как ускорено да внедрят ИИ в предприятията у нас

Възможностите за ускорено внедряване на изкуствения интелект в българските предприятия и мерките за изпълнение на Националната индустриална стратегия бяха във фокуса на заседанието на **Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, проведено под ръководството на **председателя на Управителния съвет Румен Радев**.

В дискусиите участваха представители на Министерството на иновациите и дигиталната трансформация (МИДТ) и Министерството на икономиката, индустрията и иновациите (МИИИ).

Сред обсъдените теми бяха **националната нормативна рамка за прилагане на европейския Акт за изкуствения интелект**, възможностите за технологично обновление на предприятията и необходимостта от развитие на подходяща инфраструктура и дигитални умения.

Председателят на АИКБ Румен Радев подчерта, че **изкуственият интелект трябва да се превърне в реален двигател за повишаване на производителността**, ефективността и конкурентоспособността на българските предприятия.

Той откри необходимостта от координация между технологичните инвестиции, развитието на енергийната инфраструктура и конкретните потребности на бизнеса.

АИКБ приветства усилията за провеждане на последователна индустриална политика, като подчерта значението на активното участие на национално представителните работодателски организации и техните браншови структури при планирането, изпълнението и наблюдението на мерките.

Асоциацията предлага Националният икономически съвет да изпълнява функциите на комитет за наблюдение на Националната индустриална стратегия. Това би осигурило ефективно партньорство между държавата и бизнеса и своевременно отчитане на потребностите на индустрията.

В тази връзка **АИКБ ще настоява за свикване на Националния икономически съвет**, който да разгледа въпросите, свързани с изпълнението на стратегията.

Националният съвет прие шест нови членове, с което Асоциацията разширява своето представителство в различни сектори на икономиката. Присъединяването на новите организации и предприятия създава допълнителни възможности за сътрудничество, обмен на експертиза и реализиране на съвместни инициативи в рамките на АИКБ.

На заседанието бяха обсъдени и приоритетите на АИКБ при подготовката на държавния бюджет за 2027 г.

Асоциацията потвърди позицията си, че фискалната консолидация трябва да се осъществява чрез структурни реформи и по-ефективно управление на публичните разходи, без повишаване на данъчно-осигурителната тежест.

Националният съвет прие и програмата на предстоящия семинар на високо равнище, посветен на развитието на сътрудничеството между България и Организацията на обединените нации за индустриално развитие (ЮНИДО).

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Новият механизъм за минималната заплата ще осигури по-устойчив ръст на доходите

Работодателите подкрепят размера на минималната работна заплата от 660 евро, фиксиран в постановление на Министерски съвет (МС), тъй като ръстът за 2027 г. е с 6,4% спрямо тази година и той е над очакваното ускоряване на инфлацията с 4% догодина. Това коментира **Добрин Иванов, изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ)**, в предаването „В развитие“ по Bloomberg TV Bulgaria с водещ Георги Месрбович.

Най-важното е, че размерът съответства на приетия нов механизъм за изчисляване на минималната работна заплата. През август, след ускорени преговори между Министерството на финансите, Министерството на труда и социалната политика, работодателите и синдикатите, стигнахме до този механизъм, който замени предишния, отбеляза Иванов.

Според него предишният механизъм се е отразил отрицателно на пазара на труда, тъй като предполагаше автоматично увеличаване на минималната заплата, който изпреварваше в пъти темпа на растеж на икономиката и възможностите на предприятията.

„Новият механизъм е по-обективен. Той вече не се основава само на един, а на четири показателя и в същността му е заложено договорното начало. Четирите показателя определят горната граница на договаряне на минималната заплата между социалните партньори, а долната граница е настоящата минимална заплата.“

Иванов очаква новият механизъм да дава по-устойчив ръст на доходите през следващите години. Определеният размер на минималната заплата е в рамките на договорения диапазон от 620,20-672,84 евро, посочи той. В хода на преговорите работодателите са предложили размер от 645-646 евро за 2027 г., а синдикатите са настояли минималната заплата да е по-близо до горната граница на механизма.

Предлаганият от правителството размер е по средата между предложението на работодателите и това на синдикалните организации, отбеляза събеседникът и изрази надежда това да бъде действителният размер на минималната заплата. Увеличението ще бъде съобразено с икономическите реалности, добави той.

Двойно повече осигурени на максимален осигурителен доход за две години

Предложеното повишаване на максималния осигурителен доход от 1 януари 2027 г. със сто евро до 2400 евро може да се приеме за балансирано решение, тъй като става дума за увеличение с 4,5%, отбеляза Иванов.

Максималният осигурителен доход вече беше увеличен от 1 август 2026 г. и само четири месеца по-късно имаме ново увеличение, коментира той, но припомни, че предишното вдигане беше през април 2025 г.

Повишаването на максималния осигурителен доход през август беше закъсняло, тъй като се намирахме в ситуация без редовен бюджет, то дойде с приемането на редовния бюджет, отбеляза събеседникът.

„Лицата, които са осигурени на максимален осигурителен доход, се удвоиха през последните две години. Темпът на растеж на възнагражденията в тази високодоходна група изпреварва темпа в останалите групи.“

Очакваните доходи от данък свръхпечалба са силно завишени

Работодателите реагираха остро на предложението за въвеждане на данък свръхпечалба върху шест сектора от икономиката, отбеляза Иванов и добави, че предвидените от правителството допълнителни приходи от 800 млн. евро от данъка през 2027 г. са силно завишени.

По изчисления на работодателите ще бъдат събрани между 250-300 млн. евро. Подобно е било положението в Чехия при въвеждането на данък свръхпечалба върху банковата система – чешкото правителство е получило едва една пета от прогнозните приходи от данъка.

„Самият данък свръхпечалба е неправилен като концепция, тъй като ако тези сектори постигат прекомерни финансови резултати заради липса на конкурентна среда или имат господстващо положение на пазара, причината за това е най-вече в държавата, която не изпълнява добре регулаторните си функции.“

Според Иванов поправянето на пазара трябва да преминава през засилване на регулаторната функция на държавата, а не през събирането на печалбите и връщането им в бюджета под формата на данък.

Неправилен, според събеседника, е и предложеният в хода на обсъжданията коригиращ коефициент, при който свръхпечалбата за 2027 г., която ще се облага с данък, ще се изчислява, като се умножат приходите догодина с най-високия марж на печалбата през 2025, 2026 и 2027 г. Според работодателите това означава облагане на нереализирана печалба и представлява откровено изземване на средства и доходи от предприятията.

Иванов изтъкна, че дискреционните мерки в бюджет 2027 г., обявени от Министерството на финансите, които трябва да доведат до увеличаване на приходите и намаляване на разходите, са на обща стойност около 2 млрд. евро. Но от тях над 1,9 млрд. евро са мерките в областта на приходите, а само 56 млн. евро са мерките в областта на разходите. Работодателите категорично не подкрепят представените до момента сметки, отбеляза той.

Вижте целия коментар във видеото [ТУК](#).

[Investor.bg](https://investor.bg)

✓ АИКБ: Очакваните доходи от данък свръхпечалба са силно завишени

Работодателите реагираха остро на предложението за въвеждане на данък свръхпечалба върху шест сектора от икономиката, тъй като предвидените от правителството допълнителни приходи от 800 млн. евро от данъка през 2027 г. са силно завишени, а и самият данък свръхпечалба е неправилен като концепция. Това коментира **Добрин Иванов**,

изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в предаването „В развитие“ по Bloomberg TV Bulgaria.

По изчисления на работодателите ще бъдат събрани между 250-300 млн. евро. Подобно е било положението в Чехия при въвеждането на данък свръхпечалба върху банковата система – чешкото правителство е получило едва една пета от прогнозните приходи от данъка.

„Самият данък свръхпечалба е неправилен като концепция, тъй като ако тези сектори постигат прекомерни финансови резултати заради липса на конкурентна среда или имат господстващо положение на пазара, причината за това е най-вече в държавата, която не изпълнява добре регулаторните си функции.“

Според Иванов регулирането на пазара трябва да преминава през засилване на регулаторната функция на държавата, а не през събирането на печалбите и връщането им в бюджета под формата на данък.

Неправилен, според събеседника, е и предложеният в хода на обсъжданията коригиращ коефициент, при който свръхпечалбата за 2027 г., която ще се облага с данък, ще се изчислява, като се умножат приходите догодина с най-високия марж на печалбата през 2025, 2026 и 2027 г. Според работодателите това означава облагане на нереализирана печалба и представлява откровено изземване на средства и доходи от предприятията.

Иванов изтъкна, че дискреционните мерки в бюджет 2027 г., обявени от Министерството на финансите, които трябва да доведат до увеличаване на приходите и намаляване на разходите, са на обща стойност около 2 млрд. евро. Но от тях над 1,9 млрд. евро са мерките в областта на приходите, а само 56 млн. евро са мерките в областта на разходите. Работодателите категорично не подкрепят представените до момента сметки, отбеляза той.

Работодателите подкрепят размера на минималната работна заплата от 660 евро, фиксиран в постановление на Министерски съвет (МС), тъй като ръстът за 2027 г. е с 6,4% спрямо тази година и той е над очакваното ускоряване на инфлацията с 4% догодина. Най-важното е, че размерът съответства на приетия нов механизъм за изчисляване на минималната работна заплата, каза Иванов.

Според него предишният механизъм се е отразил отрицателно на пазара на труда, тъй като предполагаше автоматично увеличаване на минималната заплата, който изпреварваше в пъти темпа на растеж на икономиката и възможностите на предприятията...Новият механизъм е по-обективен. Той вече не се основава само на един, а на четири показателя и в същността му е заложено договорното начало, коментира той.

Иванов очаква новият механизъм да дава по-устойчив ръст на доходите през следващите години. Увеличението ще бъде съобразено с икономическите реалности, добави той.

Предложеното повишаване на максималния осигурителен доход от 1 януари 2027 г. със 100 евро до 2400 евро може да се приеме за балансирано решение, тъй като става дума за увеличение с 4,5%, отбеляза Иванов.

„Лицата, които са осигурени на максимален осигурителен доход, се удвоиха през последните две години. Темпът на растеж на възнагражденията в тази високодоходна група изпреварва темпа в останалите групи“, посочи събеседникът.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ Председателят на КЕВР: Цените на тока и парното няма да се променят

Без промяна в цената на тока и парно, увери председателят на КЕВР Пламен Младеновски в ексклузивно интервю за "По света и у нас" по повод драстичното поскъпване на борсовия ток. Българската електроенергийна борса затвори при 254.58 евро за мегаватчас в сегмента "ден напред".

Няма да бъдат удовлетворени и исканията на "Булгаргаз" за повишение с 34% на синьото гориво за ноември.

Според Закона за енергетиката, на 1 януари КЕВР има право да преразгледа цените на тока и парното до края на регулаторния период, който изтича на 1 юли следващата година. Председателят на регулатора опроверга породилите се опасения от драстично поскъпване.

Пламен Младеновски, председател на КЕВР: "Искам да успокоя гражданите, че от 1 януари, независимо от повишаващите се цени на свободните пазари, чрез използване на всички регулаторни инструменти, предоставени ни от закона, ние ще работим и възнамеряваме да не променяме нито цената на електрическата енергия, нито цената на парното."

По повод поисканото от "Булгаргаз" драстично увеличение с 34 % на природния газ за ноември, председателят на КЕВР отговори така.

Пламен Младеновски, председател на КЕВР: "Природният газ е друга тема. Той е изцяло суровина, която изцяло внасяме от чужбина и съответно зависим от борсовите цени. Сами виждате какво се случва по пазарите в чужбина. На холандската борса ТТФ-а се увеличи от началото на годината сигурно 3 или 4 пъти, така че там може би няма да избегнем повишението, но в никакъв случай няма да допуснем това огромно повишение, което "Булгаргаз" поиска."

На открито заседание утре КЕВР ще разгледа поисканото повишение на синьото гориво. "Булгаргаз" настояват за цена от 59 евро за мегаватчас при сегашна от 44 евро.

✓ КЕВР обсъжда цената на природния газ за ноември

КЕВР ще обсъди днес цената на природния газ за ноември. Това ще стане на открито заседание на регулатора.

Предложението на "Булгаргаз" е за поскъпване с близо 34% спрямо октомври. Така, според изчисленията, цената на синьото гориво може да стане 59,08 евро за мегаватчас, без ДДС. За сравнение утвърдената цена за октомври е 44, 09 евро за мегатчас, без ДДС.

От КЕВР обявиха, че сериозен скок в цената на газа не се очаква. Оттам посочиха и че не се предвиждат поскъпване на електроенергията и парното от Нова година. Окончателното решение с колко точно ще поскъпне синьото гориво ще бъде обявено на 1 ноември.

БНР

✓ ЕК: Приходите от глобалното данъчно споразумение да финасират следващия бюджет

Европейската комисия може да използва приходи от глобално данъчно споразумение, засягащо компаниите, за да финансира следващия седемгодишен бюджет на общността, съобщиха източници на "Политико" (Politico).

По-конкретно, Брюксел би могъл да се възползва от механизма "Корпоративен ресурс за Европа" (Corporate Resource for Europe – CORE), който предвижда облагане на приходите на компаниите, надхвърлящи 100 милиона евро, за да осигури средства за бюджета, разкриха запознати с въпроса лица.

Друга възможност е към бюджета на ЕС да бъдат насочени приходи от глобалното данъчно споразумение на ОИСР от 2021 г., което въведе минимална ефективна данъчна ставка от 15% за големи мултинационални корпорации с годишни приходи от поне 750 милиона евро.

Твърди се, че по време на срещата на върха на лидерите през октомври френският президент Еманюел Макрон е подкрепил предложението част от приходите от корпоративни данъци, генерирани от мултинационални компании, да бъдат заделени за бюджета на ЕС.

Според информацията на "Политико", председателят на Европейския съвет Антонио Коша оказва натиск върху държавите членки да постигнат помежду си споразумение преди изборите във Франция, Италия и Полша, опасявайки се, че те биха могли да провалят преговорите по бюджета.

✓ Мерц се е срещнал с водещи кандидати за нов управител на ЕЦБ

Германският канцлер Фридрих Мерц се е срещнал с Клаас Нот, бивш управител на Нидерландската централна банка, и Пабло Ернандес де Кос, бивш управител на Испанската централна банка, които се смятат за водещи претенденти за следващ управител на Европейската централна банка след напускането на настоящия председател Кристин Лагард, съобщи в понеделник германският вестник "Ханделсблат" (Handelsblatt).

Източници на изданието съобщиха, че Мерц е определил най-влиятелната роля в еврозоната като основен приоритет. Те добавиха, че Германия не се стреми към председателския пост на ЕЦБ.

Докато предишни германски правителства многократно и безуспешно се опитваха да назначат германец за председател на ЕЦБ, настоящата управляваща коалиция очевидно дори не го обмисля, което предизвиква объркване в банковите среди на централната банка, посочва "Ханделсблат".

✓ Ръстът на доходността по облигациите съживява страховете за банките в еврозоната

Рязкото покачване на разходите по държавните заеми в еврозоната съживява опасенията от повторение на дълговата криза, която разтърси блока преди 15 години. Анализатори и инвеститори обаче призовават да не се изпада в паника, тъй като банките са по-добре подготвени, пише Ройтерс.

В миналото нестабилните публични финанси създадоха т.нар. „порочен кръг“. Загубите от притежаваните държавни облигации нанасяха щети на кредиторите, като в някои случаи се налагаше държавно финансирано спасяване на банки, което допълнително натоварваше бюджетите.

Според анализатори разходите за финансиране ще нараснат, а възприятията на пазарите ще имат значение, тъй като банките продължават да бъдат изложени на финансовото състояние на собствените си държави. Инвеститори, анализатори и данни, събрани от Ройтерс, обаче показват, че капиталовите буфери и по-строгий надзор би трябвало да помогнат на банките да издържат на сътресенията.

„Има граница на това доколко можете да се изолирате от вътрешния кредитен риск“, заяви Саймън Ейнсуърт, старши банков анализатор в Moody's Ratings. „Банките започват от по-добра позиция, но не са имунизирани.“

След кризата след 2010 г. еврозоната реформира банковия надзор и предостави на Европейската централна банка (ЕЦБ) инструменти за намеса. Междувременно кредиторите укрепиха защитата си, подпомогнати от години на рекордни печалби.

Въпреки това опасенията относно държавния дълг допринесоха за поевтиняване с 10% на акциите на европейските банки през последните шест седмици - пет пъти повече от понижението на по-широкия пазар. Спадът идва след продължителен подем, който изведе банковите акции до най-високите им нива от 16 години.

При трите най-големи френски банки поевтиняването на акциите за същия период достига 17%.

С разходите по обслужването на дълга на най-високото им равнище от 25 години, на фона на значителен бюджетен дефицит, социално напрежение и президентски избори през 2027 г., на които кандидати от крайната десница и крайната левица водят в социологическите проучвания, втората по големина икономика в еврозоната се намира в центъра на сътресенията.

Сигурни активи

Банките имат право да третират държавните облигации като активи без кредитен риск в счетоводните си баланси. Те се отчитат при изпълнението на регулаторните изисквания за ликвидност и се използват като обезпечение при получаване на заеми от централни банки и други кредитори.

Нетните притежания на държавни облигации от банките в еврозоната са се удвоили след кризата, достигайки 4,3 трлн. евро в края на юни. Това показва анализ на Ройтерс, базиран на данни на Европейския банков орган (ЕБО).

Капиталовите буфери на банките обаче са нараснали още повече. В резултат съотношението между притежаваните държавни облигации и капитала, който банките поддържат за покриване на потенциални загуби, е спаднало под 2,5 спрямо 2,7 през 2013 г.

Колкото по-ниско е това съотношение, толкова по-голяма е способността на банките да понесат загуби при поевтиняване на държавните облигации.

Както главният инвестиционен директор на Axiom Alternative Investments Дейвид Бенаму, така и стратегът по акции в WisdomTree Анека Гупта изчисляват, че експозицията на големите френски банки към вътрешен дълг възлиза на около 15% до 30% от капитала им с най-високо качество.

За сравнение, през 2011–2012 г. този показател при италианските банки е надхвърлял 100%, посочва Гупта. По онова време Италия беше сред страните в центъра на кризата.

Въпреки това понижаването на цените на държавните облигации, които се движат в обратна посока спрямо доходността им, може да доведе до загуби за банките, ако се наложи да приведат счетоводната стойност на облигациите си в съответствие с пазарните цени или да ги продадат, за да наберат средства.

Предложенията за премахване на статута на държавните облигации като активи без риск или за въвеждане на ограничения върху концентрацията на подобни активи досега не са получили одобрение. Европейската комисия (ЕК) обаче включи по-нататъшната диверсификация на портфейлите от държавни облигации сред мерките за укрепване на банковия сектор. Комисията ще представи предложенията си в началото на 2027 г.

Държани до падеж

Дори без официални правила ЕЦБ насърчава банките в еврозоната да намалят експозицията си към държавния дълг на собствената си страна.

Според анализа на Ройтерс, базиран на данните на ЕБО, в средата на 2026 г. държавните облигации на съответната страна са представлявали 41% от общите притежавани от банките държавни облигации. За сравнение, през 2013 г. делът им е надхвърлял 50%.

Освен това банките са увеличили трикратно - до 60% - дела на облигациите, които оценяват по себестойност. Това счетоводно правило им позволява да не отчитат загуби при спад на пазарните цени.

Когато класифицират облигациите като финансови активи, „държани до падеж“, банките могат да избегнат отчитането на загуби, които намаляват капитала им, освен ако не бъдат принудени да продадат тези активи.

Според Ейнсуърт от Moody's този риск е намалял, тъй като днес банките разчитат в по-малка степен на краткосрочно финансиране.

За Мария Ривас, анализатор в Morningstar DBRS, обаче ключовият въпрос е как инвеститорите възприемат портфейлите, в които има нереализирани загуби, независимо от счетоводните правила.

„Ако това е временно положение, то не би трябвало да повлияе съществено на нагласите на инвеститорите. Ако обаче продължи дълго, може да влоши възприятията за риска“, заяви тя пред Ройтерс.

„Механизми, изпитани в кризи“

Главният изпълнителен директор на гръцката банка Piraeus Христос Мегалу очаква по-голяма волатилност при държавните облигации, но омаловажава риска тя да прерасне в пълномасщабна криза.

Гърция вече обслужва дълга си при средни лихвени проценти, значително по-ниски от тези, при които Великобритания се финансира днес, заяви той пред Ройтерс. Това представлява съществена промяна спрямо ситуацията отпреди десетилетие, когато страната се възстановяваше от финансова криза и получи поредица от спасителни програми.

Франция, която сега е в центъра на вниманието, също се намира в различна позиция от тази на Гърция по онова време.

„Франция е много голяма икономика и следователно разполага с много инструменти, които може да използва“, заяви Мегалу.

„Регулаторните органи, централните банкери, но и самите банки разполагат с механизми, изпитани в кризисни ситуации, които би трябвало да гарантират, че вероятно няма отново да се сблъскаме с подобен мащабен проблем“, добави той.

„Разбира се, непрекъснато провеждаме стрес тестове на портфейлите си.“

По-високата доходност по държавните облигации обаче може да засегне банките и по-пряко, като увеличи разходите им за финансиране. Причината е, че банките обикновено се финансират при лихвени нива, по-високи от тези по държавните заеми.

Френските банки са най-големите емитенти на дългови инструменти на едро в Европейския съюз (ЕС). Ето защо трайно по-високата доходност ще увеличава „цената на финансирането им при всяко рефинансиране, като ефектът се натрупва“, посочва Гупта от WisdomTree.

Бивш високопоставен банков надзорник, пожелал анонимност, споделя тази оценка.

„Банките все по-активно се конкурират за привличане на депозити, което отразява нарастващия натиск върху финансирането им. Перспективите пред сектора в крайна сметка ще зависят поне отчасти и от възприятията на пазарните участници“, посочва той.

✓ Златото е под натиск заради силния долар и високата доходност по облигациите

Анализаторите понижиха прогнозата си за цената на златото през 2026 г. за второ поредно тримесечие поради високите доходности по държавните ценни книжа, силния американски долар и очакванията, че лихвите ще останат високи за по-дълго време, но все още очакват възстановяване през 2027 г., сочи допитване на Ройтерс.

Допитването сред 30 анализатори и трейдъри, проведено през последните три седмици, върна средната прогноза за цената на златото на ниво от 4495 долара за тройунция за 2026 г., което е спад спрямо 4509 долара, очаквани три месеца по-рано. Прогнозата за 2027 г. е за цена от 4650 долара спрямо 4610 долара в предходното допитване.

Златото поскъпна до рекордните 5595 долара за тройунция през януари преди цената му да спадне до 4000 долара, след като войната в Иран тласна нагоре цените на петрола и доходностите по държавните ценни книжа, засили позициите на долара и намали привлекателността на ценния метал за инвеститорите, тъй като той не носи доходност.

„Очакваме цените да се стабилизират и възстановят идните месеци, тъй като вниманието на пазара се измества към дедоларизация и обезценяване на валутата“, казва анализаторът от Standard Chartered Суки Купър.

Централните банки и фискалните притеснения оказват подкрепа

Ценният метал трябва да остане подкрепен от силните покупки на централните банки и физическото търсене.

„При липса на Черен лебед (и да се надяваме, че няма да има още такива) цените вероятно ще бъдат подкрепени от стабилното подобряване на физическото търсене от Индия и Китай“, отбелязва анализаторът от StoneX Рона О’Конъл.

Продължаващите покупки от централните банки „изпращат на пазарите послание за управление на риска, което е много по-важно от физическия тонаж“, допълва тя.

Проблемите в промишлеността натежават върху среброто

Анализаторите очакват средна цена на среброто от 66,75 долара за тройунция през 2027 г., което е спад спрямо прогнозата за тази година от 70,30 долара, но е над сегашната цена от 53 долара.

Двойната роля на среброто като ценен и индустриален метал го застрашава повече от златото от очакванията за по-високи лихви за по-дълго време, като анализаторите отбелязват по-слабото търсене на фотоволтаици.

Заместването в производството е отрицателен фактор, докато нагласите са предпазливи след резките колебания на цената тази година, включително рекордния връх от 121,60 долара през януари, коментират анализаторите.

„Тъй като в момента съществува свръхпредлагане на слънчеви панели, а изкуственият интелект е под натиск, дори само поради нагласите, среброто вероятно ще се представи по-слабо от златото“, счита О’Конъл.

„Прокрадва се нов интерес от инвеститорите, но голямото преобръщане на тенденциите при ETF-ите тази година оставя свръхпредлагане на пазара“, допълва тя.

Мениджър

✓ Липса на кворум провали извънредното заседание на парламента

Парламентът няма да заседава извънредно днес поради липса на кворум. При първия и втория опит за започване на работа, направени през 15 минути, в залата се регистрираха 112 народни представители. „Няма кворум, поради което заседание не може да бъде проведено“, обяви председателят на Народното събрание Михаела Доцова.

При първия опит за начало на заседанието депутатите от ПБ бяха 32, от ГЕРБ-СДС – 29, от ДПС и ДБ – по 18, от ПП – 14, и от „Възраждане“ – един.

При втората регистрация се оказа, че в залата са 28 депутати от „Прогресивна България“ (ПБ), 29 от ГЕРБ-СДС, 21 от ДПС, 18 от „Демократична България“ (ДБ), 15 от „Продължаваме промяната“ (ПП) и един от „Възраждане“, предава БТА.

В дневния ред на извънредното заседание, свикано по искане на депутати от ДБ и ПП, беше предвидено изслушване на министър-председателя Румен Радев, министъра на вътрешните работи Иван Демерджиев и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ Пламен Тончев. Изслушването трябваше да бъде относно предприетите действия във връзка с умишления палеж на антени за комуникация със сателитната система „Старлинк“ край село Плана, установяването и издирването на обвиняемите, обстоятелствата около напускането им на страната, координацията между компетентните органи и мерките за предотвратяване на последващи посегателства срещу комуникационната инфраструктура.

Втората точка беше изслушване във връзка с помилванията на Огнян Атанасов, свързан с наркотрафик, и на Динко Стефанов Господинов, известен като „Динко Лудия“.

Предишните две извънредни заседания на парламента във връзка с помилването на Огнян Атанасов също се провалиха заради липса на кворум. Едното заседание беше насрочено за 13 октомври, а второто - за 21 октомври.

✓ Президентът на Световната банка: Няма проблем с наличността на капитал

Президентът на Световната банка Аджай Банга заяви във вторник, че капиталът остава достъпен, въпреки опасенията, че развитието на изкуствения интелект може да доведе до повишаване на лихвените проценти.

„Това реално не е проблем“, каза Банга в интервю за CNBC.

Банга посочи, че през миналата година Световната банка е мобилизирала 112 милиарда долара – сума, която е около три пъти по-голяма от отчетената преди три години.

Той отбеляза, че инвеститорите може да изпитват притеснения относно т.нар. „кръгово финансиране“ и бизнес моделите, обвързани с изкуствения интелект.

Банга обаче заяви пред CNBC, че развиващите се пазари не проявяват същата предпазливост, тъй като там инвестициите са насочени предимно към инфраструктура, като например изграждането на мостове и пътища.

Според него тези държави разглеждат и възможности за прилагане на изкуствения интелект в по-малък мащаб.

За разлика от тях, развитите икономики търсят финансиране за мащабни проекти, което Банга определи като потребност, представляваща „пълна противоположност“ на ситуацията при развиващите се страни.

Ръководителят на Световната банка подчерта също, че частният капитал, който институцията управлява, не се насочва към правителствата. Благодарение на това организацията успява да избегне опасенията, свързани с евентуални дългови кризи и предизвикателствата от повишаващата се доходност по държавните облигации в някои страни.

„Като цяло продължавам да вярвам, че изкуственият интелект ще донесе значителни промени и ще бъде печеливш“, каза Банга. „Но всички очакват препятствия по пътя към тази цел, а никой не знае кога ще се появи следващото от тях.“

Коментарите на Банга идват в навечерието на поредица от решения за лихвените проценти, които предстои да бъдат взети от централните банки по целия свят. Икономисти и експерти по парична политика се опитват да преценят как масовото навлизане на изкуствения интелект влияе върху търсенето на капитал и заетостта.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ Климатичните щети струват на Европа 50 млрд. евро годишно

Щетите, свързани с климатичните промени, са причинили на европейската икономика загуби за около 200 млрд. евро в периода 2022-2025 г., или средно по 50 млрд. евро годишно. Това съобщи Европейската комисия при представянето на предложение за законодателни промени, насочени към по-добрата подготовка на Европейския съюз за последиците от климатичните промени, съобщи БТА.

Продължителните горещини и засушавания през това лято предизвикаха опасни горски пожари, а нивата на някои от най-големите европейски реки спаднаха до исторически минимуми. През последните години континентът беше засегнат и от опустошителни наводнения. Според ЕК тези явления показват колко сериозни могат да бъдат последиците за хората, бизнеса и инфраструктурата.

За да се приспособят европейската икономика и инфраструктура към бъдещите климатични условия, ще са необходими инвестиции от около 70 млрд. евро годишно. Според оценката на Комисията всяко вложено евро може да донесе десетократна възвръщаемост чрез предотвратени щети и загуби.

Затова ЕК предлага устойчивостта към климатичните промени да бъде включена във всички основни области на европейската политика. Целта е държавите и бизнесът да се подготвят по-добре за рискове като екстремни горещини, пожари, суши и наводнения, вместо да се налага да поемат разходите за справяне с последиците след настъпването им.

Комисията вижда възможности и за европейските компании. Очаква се световният пазар на решения за адаптиране към климатичните промени да нарасне четирикратно и да достигне 3,5 трилиона евро до 2050 г. Според ЕК това създава предпоставки европейските предприятия да се утвърдят като водещи разработчици на технологии и решения за справяне с климатичните рискове.

Предложеното законодателство за устойчивост на климата очертава обща рамка за действия на фона на глобалното затопляне. Научните прогнози, цитирани от Комисията, сочат, че средното повишение на световната температура спрямо преиндустриалните равнища може да достигне 1,5 градуса по Целзий до 2030 г., 2 градуса до 2050 г. и 3 градуса до 2100 г. Според ЕК тези перспективи налагат по-добро планиране на инвестициите и включване на климатичните рискове в решенията за развитието на инфраструктурата, икономиката и публичните политики.

✓ Белгия заплаши да национализира атомните централи в страната

Белгийското правителство е постигнало ограничен напредък в преговорите с френския енергиен гигант "Енжи" за поставяне под държавен контрол на атомните електроцентрали в страната. Ако разговорите се провалят, кабинетът на премиера Барт де Вевер може да прибегне до национализация, за която според местни медии вече се подготвя законопроект. Крайният срок за постигане на споразумение е 4 ноември, съобщава белгийската новинарска агенция Белга, цитирана от БТА.

Според вестник "Тейд" резервният план предвижда държавата да експроприира централите и впоследствие едностранно да определи размера на справедливото обезщетение за "Енжи". Компанията ще може да оспори решението по съдебен път, но това няма непременно да спре правителството да продължи с плановите си.

Подобен ход обаче крие риск от продължителни съдебни спорове с френската компания. Според "Тейд" експроприацията на атомните централи би била безпрецедентна стъпка за Белгия. През април правителството и "Енжи" започнаха преговори

за прехвърляне под държавен контрол на всички белгийски атомни електроцентрали. Освен бъдещата собственост, ключов въпрос са и разходите за извеждане на реакторите от експлоатация, които възлизат на милиарди евро.

Белгия разполага с 2 атомни електроцентрали - "Доел" край Антверпен и "Тианж" край Лиеж. Те имат общо 7 реактора, но към октомври 2026 г. работят само 2 - "Доел 4" и "Тианж 3", с обща мощност около 2,1 гигавата. Останалите 5 реактора бяха окончателно спрени между 2022 и 2025 г., според World Nuclear Association.

Спорът за бъдещето на ядрената енергетика започна много преди сегашните преговори. През 2003 г. Белгия прие закон за постепенно отказване от атомната енергия, който предвиждаше спиране на реакторите след 40 години работа и прекратяване на ядреното производство до края на 2025 г. Плановите обаче бяха променени заради опасения за сигурността на електроснабдяването. През 2022 г. правителството и "Енжи" се договориха срокът за експлоатация на двата най-нови реактора да бъде удължен до 2035 г., а през май 2025 г. парламентът отмени закона за отказ от ядрената енергия. Промяната в политиката е свързана с желанието на Белгия да запази ядреното производство като част от енергийния си баланс и да ограничи зависимостта си от внос на електроенергия. През 2025 г. атомната енергия е осигурила около 33% от произведеното в страната електричество. Правителството вече разглежда и възможността да удължи работата на двата действащи реактора до 2045 г. и да развива нови ядрени мощности.

На 30 април 2026 г. белгийската държава и "Енжи" подписаха писмо за намерение да преговарят за придобиването на ядрените активи, задължения и отговорности на компанията в страната. Това би означавало държавата да поеме контрола не само върху действащите реактори, но и върху свързаните с ядрените мощности дейности и разходи. Именно финансовите задължения, включително за извеждането от експлоатация на спрени реактори и управлението на ядрените отпадъци, са сред сложните въпроси в преговорите.

3e-news.net

✓ Румъния и България ще са с най-скъпата електроенергия в сряда 28 октомври

Румънската енергийна борса OPCOM затвори сегмента „Ден напред“ при цена от 311,38 евро/мвтч за базова енергия. Това сочат данните на борсата за 28 октомври 2026 г. Пиковата цена ще бъде 318,49 евро/мвтч. Извънпиковата енергия е с цена от 304,27 евро/мвтч. Най-високата цена от 434,58 евро/мвтч ще бъде в част от 20-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 24-ия час и тя ще е 226,21 евро/мвтч. Търгуваните обеми базова енергия ще бъдат 38 473,8 мвтч.

Цената в България ще бъде 305,56 евро/мвтч и заедно с Румъния това ще са най-високите цена за базова енергия от цяла Европа в този ден.

На гръцката енергийна борса HENEX средната цена за базова енергия на 28 октомври ще бъде 232,57 евро/мвтч. Търгуваните обеми ще бъдат 354 196 мвтч. Максималната цена ще е 349,55 евро/мвтч и тя ще е в 19 ч. Минималната цена ще е в 15 ч и тя ще е 130,10 евро/мвтч.

При унгарската енергийна борса HUPX цената на базовата енергия за 28 октомври е 303,34 евро/мвтч. Най-високата цена от 444,87 евро/мвтч ще бъде в част от 20-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 10-ия час и тя ще е 200,37 евро/мвтч. Търгуваните обеми базова енергия ще бъдат 96 132,0 мвтч.

Базовата цена на електроенергията за 28 октомври на Словашката енергийна борса ще е 261,68 евро/мвтч. Най-високата цена от 422,95 евро/мвтч ще бъде в част от 15-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 3-ия час и тя ще е 180,31 евро/мвтч.

Базовата цена на електроенергията на Чешката енергийна борса е 260,01 евро/мвтч. Най-високата цена от 344,40 евро/мвтч ще бъде в 19 ч. Най-ниска пък ще бъде цената в 6 ч и тя ще е 197,77 евро/мвтч.

На Австрийската енергийна борса цената за базова енергия за 28 октомври е 271,62 евро/мвтч. Пиковата цена ще е 294,38 евро/мвтч. Търгуваният обем при базовата енергия е 60 444,2 мвтч. Най-висока се очаква да бъде цената в 19 ч и тя ще достигне 347,46 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 5 ч и тя ще е 213,96 евро/мвтч.

На Германската енергийна борса цената за базова енергия е 249,21 евро/мвтч на 28 октомври. Пиковата цена ще бъде 257,05 евро/мвтч. Търгуваните обеми при базовата енергия са 846 552,4 мвтч. Най-висока ще бъде цената в 19 ч и тя ще достигне 343,09 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 14 ч и тя ще е 189,91 евро/мвтч.

На италианския енергиен пазар електроенергията за 28 октомври ще се търгува между 189,63 евро/мвтч и 278,45 евро/мвтч в различните региони.

✓ ACER: ЕС навлиза в зимния период с най-ниските запаси на газ от 9 години насам, но с намалено търсене от 20 на сто

По-затегнат и труден баланс при предлагането на газ през зимата прогнозира европейските енергийни регулатори. ЕС ще навлезе в зимния период с по-ниски общи нива на запасите в сравнение със средните нива за последните девет години. От газовата криза през 2022 г. обаче търсенето на газ е намаляло с около 20%, което повишава относителното ниво на настоящите запаси. Динамиката на наличностите в газохранилищата ще зависи от търсенето, което ще бъде обусловено от метеорологичните условия. Това се посочва в мониторинговия доклад на Агенцията на европейските енергийни регулатори (ACER).

Очаква се ЕС да продължи да се сблъсква с международна конкуренция за осигуряване на внос на втечен природен газ (LNG). През отоплителния сезон ЕС и Азия ще продължат да се конкурират за гъвкави спот доставки на LNG, което може да засили излагането на ценови натиск и волатилност.

Перспективите пред ЕС за зимата може да доведат до по-голяма нужда от LNG. Реалният обем на необходимия внос на LNG ще зависи, наред с другото, от това доколко сурова ще бъде зимата и търсенето на газ. В настоящата ситуация допълнителните доставки на LNG се очаква да бъдат осигурено основно от САЩ, предвид свитото предлагане от Катар и планираното спиране на вноса на руски LNG от януари 2027 г., са най-общо тенденциите, които очертават от ACER.

Едновременно с това енергийните регулатори очертават и новите тенденции на газовия пазар в страните от ЕС.

Какви тенденции установява мониторингът на ACER?

Запасите от газ в ЕС остават под историческите нива след бавно запълване през лятото. В края на зимата на 2025–2026 г. нивата в подземните газохранилища достигнаха 28% от капацитета – спад спрямо 34% година по-рано и под средната стойност за последните 9 години, която е около 40%. По-бавният темп на запълване се дължи, наред с другото, на по-високите цени на вноса на втечен природен газ LNG и слабия търговски интерес към нагнетяване на газ през летния период. Към 21 октомври 2026 г. запълняемостта на газохранилищата в ЕС възлизаше на 75 %, констатира регулаторите. Запълването на газохранилищата стана по-скъпо. Горната граница на прогнозните разходи за запълване на хранилищата през 2026 г. достигна 27 милиарда евро. Макар и под сумата от около 100 милиарда евро, похарчени по време на енергийната криза през 2022 г., средната цена на нагнетения газ е втората най-висока за последното десетилетие.

По-високите цени, според ACER се дължат на онфликта в Близкия изток.

Енергийните регулатори на ЕС обръщат внимание на нарастващата зависимостта на ЕС от втечения природен газ (LNG) от САЩ. На фона на спада на доставките от Катар и Русия.

В момента LNG от САЩ достиган около 30% от общите доставки на газ за ЕС, а руският газ – около 11%. Вносът на руски LNG е с 2% по-нисък в сравнение с лятото на 2025 г., докато вносът на руски газ по тръбопроводи е спаднал с 3%. Общият внос на LNG в ЕС е намалял с 14%. През лятото на 2026 г. в ЕС не са постъпили значителни количества LNG от Катар, отбелязват от ACER. Припомняме, че оценката на независимите експерти сочи, че преди конфликта в Близкия изток доставките на внос на LNG от Катар и бил от порядъка на около 8 % от общия внос на LNG.

От ACER констатира, че скока на цените на газа в Европа се дължи на конкуренцията за LNG на един по-напрегнат световен пазар. В средата на октомври 2026 г. цените на спот пазарите в ЕС достигнаха близо 90 евро/MWh, при неблагоприятни ценови разлики между зимния и летния период и конкуренция с Азия за доставки на LNG на спот пазара, се казва в документа.

Конфликтът в Близкия изток оскъпи вноса на газ за Европа с приблизително 18–33 милиарда евро за същото количество газ. Този диапазон зависи от това дали се използват цените на TTF за доставка на следващия ден (day-ahead) или месечните цени на TTF.

Тези допълнителни разходи се разпределят по цялата верига на стойността на газа, засягайки както домакинствата, така и промишлените потребители, и водят до повишаване на цените на електроенергията.

Нарушенията в износа на LNG от Катар през Ормузкия проток увеличиха зависимостта на ЕС от други доставчици, най-вече от САЩ. Горещото време и засушаванията през лятото доведоха до повишено търсене на електроенергия, произвеждана от природен газ. Поредицата от горещи вълни, повишените температури на речните води и намаленият речен отток ограничиха производството от ядрени и водни електроцентрали.

Значителният ръст в производството на слънчева енергия допринесе за задоволяване на по-високото търсене, но същевременно намаленото производство от ядрени и водни източници наложи по-голямо използване на природен газ и въглища. Производството на електроенергия от газ нарасна с близо 9% през летния период, а през август отбеляза ръст от 20% в сравнение със същия период на 2025 г., се казва още в мониторинговия доклад на европейските енергийни регулатори.

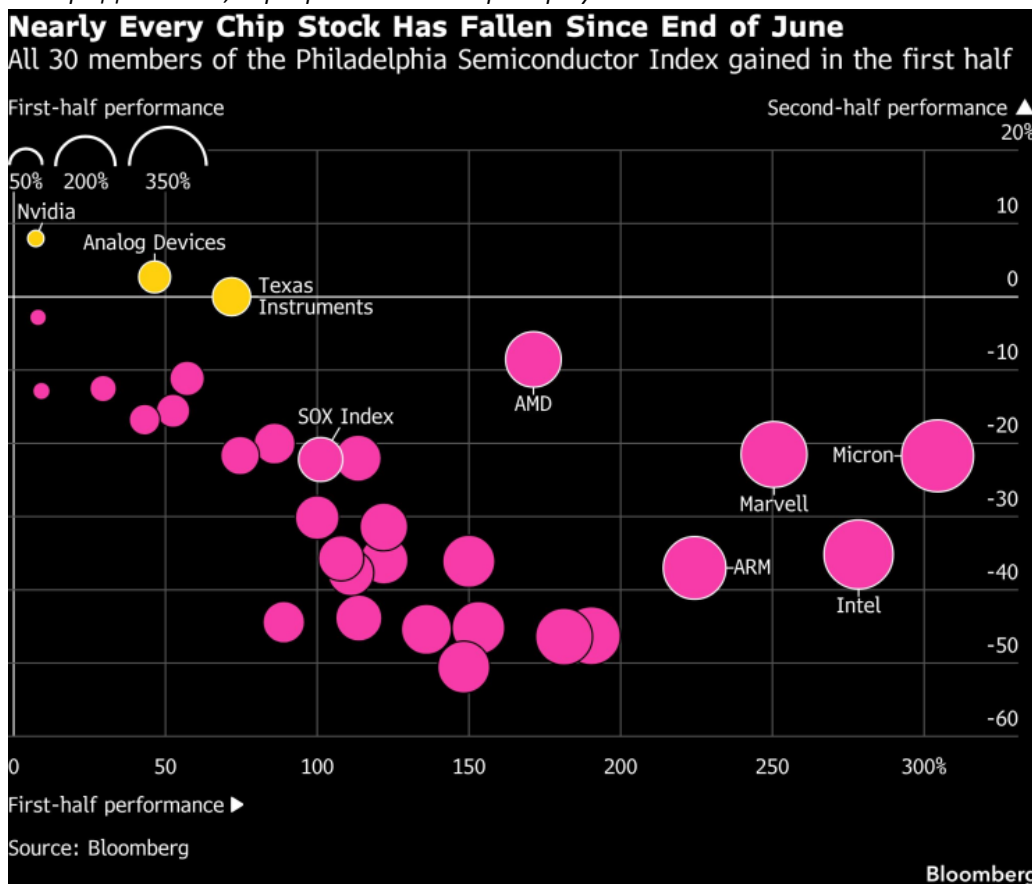
✓ Компаниите за памет губят инерцията, а силните финансови резултати не помагат

- Sandisk, Micron, Seagate и Western Digital бяха сред най-печелившите на фондовия пазар през първите шест месеца на годината, подкрепени от търсенето, породено от развитието на изкуствения интелект.
- Оттогава насам тенденцията се обърна срещу акциите на тези компании, като инвеститорите поставят под въпрос устойчивостта на огромните ангажименти за разходи. В резултат на това и четирите дружества се оказаха сред най-слабо представилите се 10% от компаниите в индекса S&P 500 през втората половина на 2026 г.
- Въпреки силните финансови резултати, акциите на тези компании поевтиняха, тъй като инвеститорите стават все по-скептични относно възвръщаемостта на инвестициите в изкуствен интелект – особено предвид високия дял на дълговото финансиране, използвано за тях.

Sandisk Corp., Micron Technology Inc., Seagate Technology Holdings Plc и Western Digital Corp. бяха сред най-големите печеливши на фондовия пазар през първите шест месеца на годината, когато търсенето, свързано с изграждането на инфраструктура за изкуствен интелект, изглеждаше ненаситно.

Но оттогава насам пазарната динамика се обърна срещу акциите на производителите на компоненти за изкуствен интелект – включително тези на полупроводници, памети и устройства за съхранение на данни – като инвеститорите започнаха да се съмняват в устойчивостта на мащабните инвестиционни планове. В резултат на това, през втората половина на 2026 г. Sandisk, Micron, Seagate и Western Digital се наредиха сред най-слабо представилите се 10% от компаниите в индекса S&P 500, като дори изключително силните финансови резултати не бяха достатъчни, за да обърнат тенденцията.

„Пазарът сигнализира, че очакванията относно продължителността на бума в печалбите на тези компании се променят“, коментира Джо Тугей, портфолио мениджър в Equity Armor Investments.

Почти всички акции на компании за чипове поевтиняха от края на юни насам / Всички 30 компании, включени в индекса Philadelphia Semiconductor, отбелязаха ръст през първото полугодие

Тази динамика пролича ясно миналата седмица: късно в четвъртък Western Digital представи резултати и прогнози, които значително надминаха очакванията, а компанията дори увеличи дивидента си. Въпреки това, в петък акциите ѝ поевтиняха с 3% поради опасения, че инвестициите в изкуствен интелект са достигнали своя пик. В края на септември Micron също отчете печалба и приходи над прогнозите, като представи и по-оптимистични от очакваното перспективи за бъдещето, но въпреки това през октомври акциите на компанията са спаднали с 14%.

Следва Seagate, чиито финансови резултати се очакват след затварянето на пазара във вторник, като анализаторите прогнозираят, че нетната печалба на компанията ще се утрои. В четвъртък е ред на SanDisk, като се очаква печалбата на акция да скочи с над 6100%.

Във вторник следобед акциите на Seagate се повишиха с 4,7%, тези на Sandisk – с 3,2%, на Micron – с 3,2%, а книгата на Western Digital скочиха със 7,5%.

„Сега, когато тази инвестиционна тенденция вече е доста продължителна, какво би могло да промени посоката ѝ?“ – коментира Андре Бахос, президент на Ingenium Analytics. „Необходими са не само отлични финансови резултати, но и доказателство, че възходящият тренд ще продължи през следващото тримесечие и това след него.“

Този растеж се подхранва от мащабни разходи за изкуствен интелект, като не се очаква темпото им да се забави в скоро време. Миналата седмица Meta Platforms Inc. увеличи плановите си за капиталови разходи за годината. На Уолстрийт се очаква, че Microsoft Corp., Amazon.com Inc. и Alphabet Inc. ще потвърдят или дори ще повишат плановите си за инвестиции в AI, когато представят финансовите си отчети тази седмица. Освен това в понеделник компанията Anthropic PBC подаде документи за дългоочакваното си първично публично предлагане (IPO). Очаква се това събитие да демонстрира устойчивата сила на сектора, свързан с изкуствения интелект, което би тласнало нагоре акциите на компаниите за памет и устройства за съхранение на данни.

Проблемът е, че инвеститорите стават все по-скептични относно възвръщаемостта на тези огромни разходи за AI – особено предвид факта, че голяма част от тях се финансират чрез дълг. Например, показател за кредитния риск на Meta достигна нов връх, след като компанията разкри прогнозите си за капиталови разходи. Ако към това добавим и сложната икономическа обстановка, характеризираща се с високи цени на петрола и високи лихвени проценти, става ясно откъде произтича песимизмът.

Това обяснява защо акциите в сектора на паметта и устройствата за съхранение на данни – които доскоро отбелязваха бурен възход – сега губят инерция. От началото на третото тримесечие книгата на Sandisk и Western Digital са поевтинели с около 40%, тези на Seagate са загубили 30%, а акциите на Micron са спаднали с близо 20%. Макар че това стопи част от натрупаните им печалби от началото на годината, всички те остават със значителен ръст през 2026 г., начело със скока от 452% при Sandisk – вторият най-добър резултат в индекса S&P 500.

„Преди съществуваше силно изразено чувство на страх от пропускане на възможности (FOMO) по отношение на сектора на паметта, но сега инвеститорите започват да претеглят риска от всички тези разходи и да обсъждат дали този процес може да продължи“, отбеляза Бахос.

С други думи, секторът се нуждае от външно потвърждение от страна на големите инвеститори в изкуствен интелект, за да продължи възходящото движение. Ако те уверят инвеститорите, че плановите им водят до печалби, доверието в сектора би трябвало да нарасне, тъй като капиталовите разходи ще останат високи.

„Фундаменталната картина изглежда до голяма степен непроменена в краткосрочен план, но рисковете са очевидни и сценарият за спад остава възможен“, казва Тигей. „Ако очакванията не бъдат оправдани, търсенето може рязко да се срина.“

Според оценки на анализатори, за Seagate и Sandisk се очаква забавяне на растежа през следващите години. Прогнозира се приходите на Seagate да нараснат с около 56% през фискалната 2027 г. (приключваща през юни), след което темпът да се забави до 37% през фискалната 2028 г. и до 20% през фискалната 2029 г. Приходите на Sandisk за фискалната 2027 г. (която също приключва през юни) се очаква да скочат със 140%, но се предвижда темпът да спадне до 20% през фискалната 2028 г., а през фискалната 2029 г. дори да отбележат спад от 7%.

Един положителен аспект за сектора е, че акциите не са скъпи. Micron се търгува при оценка, равняваща се на пет пъти очакваните печалби за следващите 12 месеца, което я прави втората най-евтина акция в индекса S&P 500 (след Charter Communications Inc.), а Sandisk е плътно зад нея с коефициент под шест. За сравнение, при Western Digital този показател е около 12, а при Seagate – 15. Всички те се търгуват с отстъпка спрямо широкия пазар, като S&P 500 се оценява на около 19 пъти очакваните печалби, а технологично ориентираният индекс Nasdaq 100 – на 20 пъти.

Макар някои експерти от Уолстрийт да предупреждават, че историческата цикличност в търсенето на памети превръща тези ниски коефициенти в сигнал за предпазливост, мащабът и обхватът на развитието в сферата на изкуствения интелект биха могли да направят сравненията с предишни цикли нерелевантни. Ценовите прогнози на анализаторите за Seagate сочат, че акциите ѝ ще поскъпнат с над 70% през следващите 12 месеца, докато за Sandisk се очаква ръст от над 80%. Според данни, събрани от Bloomberg, сред 74-те акции в технологичния сектор на индекса S&P, Micron, Seagate, Sandisk и Western Digital попадат в челната седморка по потенциална възвръщаемост.

„Хората съвсем основателно се притесняват, когато станат свидетели на разпродажба, тъй като не е ясно дали това е върхът, или просто временно „изпускане на парата“ преди нов възходящ цикъл“, коментира Бахос. „В момента печелят онези, които прибират печалбите си, но смятам, че инвеститорите с дългосрочен хоризонт са в силна позиция.“

✓ Разбирането на науката за ученето може да подобри резултатите в теста PISA

Училищата, ръководствата и учителите трябва да започнат да се вглеждат в науката за ученето. Нужно е преподаване на стъпки, които детето може да овладее, разбиване на информацията на части, даване на много упражнения, за да се затвърди наученото. Добрата новина е, че науката за ученето започва да се разпространява по света. Почти всяко дете, без изключение, може да учи математика на високо ниво - проблемът е в преподаването, не в детето. Това коментира д-р Джон Майтън, математик-изследовател и драматург, в предаването „Диалог за бъдещето“ по Bloomberg TV Bulgaria с водещ Явор Джонев.

Въпросът с ниските резултати на учениците по математика е труден. Сложно е. Но първо мисля, че училищата, ръководствата и учителите трябва да започнат да се вглеждат в науката за ученето.

Това е един от най-лесните начини да се постигне значима промяна. А добрата новина е, че учителите вече разбират науката за ученето, констатира Майтон.

Нужно е преподаване на стъпки, които детето може да овладее, разбиване на информацията на части, даване на много упражнения, за да се затвърди наученото. А това по същество е науката за ученето.

Т.е. учителите знаят, но са били изтласкани от нея от хора, които казват, не, трябва да давате богати, трудни, приложни задачи и да оставите децата сами да намерят нивото си. Това е обратното на науката за ученето, посочва той.

„И затова резултатите в теста PISA спадат по целия свят.“

Така че първото е да се обърнем към науката за ученето. А добрата новина е, че можете да мислите като частен учител, можете да преподавате като частен учител на цял клас, ако имате добре построена програма.

„Добрата новина е, че науката за ученето започва да се разпространява по света.“

Щом детето не работи и не се ангажира толкова, то започва да изостава. А в математиката, щом започнеш да изоставаш, често е трудно да разбереш каква е следващата стъпка. Тогава децата започват да се тревожат.

Така че това е порочен кръг и става все по-лошо, колкото по-големи стават децата. А как да затворим тази разлика? Първата стъпка е да оставим на страна недоверието си и да повярваме за минута, че почти всяко дете, без изключение, може да учи математика на високо ниво, освен ако няма най-тежките обучителни затруднения, убеден е докторът.

„Да повярваме, че проблемът е в преподаването, не в детето.“

Изнесъл съм стотици демонстрационни уроци, а съм математик, така че познавам математиката доста задълбочено. Знам какво е талант и мога да позная дали едно дете наистина разбира математиката. И бих казал, че ако вляза в пети клас, където децата не изостават с повече от две или три години, обикновено мога да построя урока така, че изоставащите бързо да получат уменията, които им трябва, и да могат да участват.

Установил съм, че докато разликата между най-силните и най-слабите не е повече от два или три класа, обикновено мога да поведя всички и да ги въодушевя. А когато долната половина на класа се ангажира, всички започват да се движат по-бързо, обяснява математикът.

„Препоръчвам на всеки учител - потърсете по-предизвикателни задачи.“

А ако не са достатъчно трудни, в нашите учебници от трети клас нагоре има и уроци за решаване на по-сложни задачи. Опитайте някои. Част от тях са от олимпиадите.

Но се постарайте да съберете запас от задачи, които да ангажират най-бързите ви деца и ги оставете да работят по тях, докато водите целият клас напред. Може и да се изненадате. Целият ви клас може да започне да се изкачва до това ниво. Вярвам, че всяко дете може да се подготви за математически състезания. Възможно е, при достатъчно време, да се научи да решава и по-сложни задачи. Въпросът е да започнете тази работа рано, съветва Джон Майтон.

Един от начините да решим проблема е просто да преподаваме добре в първите класове, да ускорим всички деца и да ги накараме да работят по по-сложни задачи. Тогава няма да виждаме тези разлики.

Капитал

✓ Българската икономика е растяла малко по-бавно през последните години, показва ревизия на НСИ

Българската икономика е растяла малко по-бавно през последните осем години, отколкото се смяташе досега - това показват данните след мащабна ревизия на Националния статистически институт (НСИ). Средният годишен ръст на реалния брутен вътрешен продукт (БВП) за периода 2018 - 2025 г. всъщност възлиза на 2.6% вместо на 2.9%. Номинално обаче размерът на икономиката се оказва по-голям, като общо за периода са добавени около 2.1 млрд. евро, става ясно от новите данни.

Конкретно за 2025 г. ръстът също е малко по-нисък - 3% вместо 3.1% според предварителните данни. Номиналната стойност на БВП обаче е ревизирана нагоре с над половин милиард евро и вече възлиза на 116.5 млрд. евро.

Статистическите служби често ревизират експресни и предварителни данни за икономиката за предходни периоди, тъй като те показват най-ранни оценки за индикаторите с наличната към момента информация. Впоследствие обаче постъпването на по-пълни данни позволява да се изгради по-завършена картина. Ревизията с няколко години назад се случва по-рядко и се дължи включително и на промени в методологията.

"В съответствие с политиката за ревизии на НСИ и изискванията на Евростат данните за периода 2018 - 2024 г. са ревизирани вследствие на методологическа ревизия, насочена към усъвършенстване на методите за изчисляване на компонентите на БВП по трите метода. Ревизията за периода 2018 - 2022 г. се основава на внедряването на окончателни данни за компонентите на БВП, разработени в таблиците "Ресурс - използване", а за периода 2023 - 2024 г. - на актуализирани данни от платежния баланс", обясняват от НСИ.

По-малко реално, повече номинално

По-сериозно засегнати от ревизията са годините по време на ковид кризата и последвалата висока инфлация, които вероятно са направили и измерванията по-трудни. Най-голяма промяна се вижда при ръста за 2021 г., който е свален с цели 1.7 процентни пункта до 6.1%. Значително надолу е ревизиран и резултатът за 2022 г., като според новите данни възлиза на 3.3% вместо на 4.1%. Половин процентен пункт се губи и за 2019 г., като растежът вече възлиза на 3.3%. Спадът през пандемичната 2020 г. пък се оказва, че е бил по-слаб - 2.5% вместо 3.1%. Промените за останалите години са по-малки - в порядъка на 0.1-0.3 пункта.

Разбивката по компоненти показва малко по-слаб ръст на потреблението, което средно през периода расте с 4% вместо с 4.4% за сметка на повече инвестиции в дълготрайни активи - 4.5% вместо 4%. Конкретно за 2025 г. потреблението остава двигател на икономиката със силен ръст 7.2% (макар и 0.4 пункта надолу след ревизията). За общия растеж допринасят и инвестициите, които се увеличават с 15.6% спрямо 2024 г. (4.2 пункта нагоре спрямо предварителните данни).

Ревизията в номиналната стойност на икономиката пък е в посока нагоре с общо около 2.1 млрд. евро за годините 2018 - 2025 г. Най-сериозни са промените за последните три години, където резултатът е повишен с по над половин милиард евро за всяка.

По-високият номинален ръст на БВП на фона на по-нисък реален на практика означава, че по-голяма част от повишението на номиналните стойности се дължи на ръст на цените. Става въпрос за дефлатора на БВП, който измерва промяната на цените общо в икономиката, за разлика от инфлацията по ИПЦ, чийто фокус са само потребителските стоки и услуги. Така например при съпоставка на номинален с реален БВП може да се изчисли, че общият ръст на цените всъщност е бил по-висок през 2021 и 2022 г. - съответно с 1.6 пр.п. до 8.6% и с 1.2 пр.п. до 17.1% според новите данни.

Номиналният размер на БВП има значение за редица показатели, включително за бюджетния дефицит и държавния дълг например, измерени като дял от икономиката. Конкретно за 2025 г. разликата заради по-големия размер на БВП е в посока по-ниски дефицит и дълг, но не променя съществено картината.

Ревизията може да се отрази и на прогнозите за тази и следващата година заради промяна в базата, макар че ефектът вероятно ще е сравнително малък. За момента повечето институции залагат ръст между 2.5% и 3% за 2026 г. и известно забавяне догодина в порядъка на 2.2-2.8%.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, Денят започва"

- Тема: Президентски избори 2026: Посланията и заявките в кампанията след първия тур на президентските избори; Очаквайте дискусия с представители на инициативните комитети на кандидатите
- Тема: Какъв е ефектът от проверките на инспекторите в складовете на търговските вериги; Гост - председателят на Комисията за защита на потребителите Мая Манолов
- Тема: Ваксините срещу грип и кога ще бъдат доставени; Гост - Богдан Кирилов от Агенцията по лекарствата
- Тема: Ключови парламентарни избори в Израел и първите резултати - Анализ на проф. Владимир Чуков

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Колко може да се увеличат сметките за топло след повишаване цените на газа
- Тема: До кога може да се увеличават цените на храните, има ли спекула
- Тема: Фентинил

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Смолян вади € 100 000 за асфалт на пътя до Пампорово, идва сняг

в. Труд - Любомир Христов, д-р по икономика, пред „Труд news“: Хората ще загубят от вноските си в пенсионен фонд

в. Телеграф - 805 като Кристиан искали предсрочна свобода

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Радев от Велико Търново: Срещу Йотова се води недостойна и кална кампания

в. 24 часа - 11% от българите искат по-малко депутати, но 73% не са чели конституцията

в. Труд - Край на шумните ремонти на открито през уикенда

в. Труд - КЗП подхваща чудодейни гъби, билки и хранителни добавки

в. Телеграф - ЦИК насрочи балотажа

в. Телеграф - Народът кѳта 57 млрд. В банки

Водещи интервюта

в. 24 часа - Бойко Василев: Студентите иззеха оръжията на Вучич: патриотизма, кирилицата, а как ще управляват - ще бъдем изненадани

в. Телеграф - Инж. Симеон Ананиев: Бомбите в Черно море ще възродят жп линиите ни

Водещи анализи

в. 24 часа - Какво (не) каза Рубио на Европа

в. Труд - Въпросителни около* Вертикалния газов коридор

в. Телеграф - Не може само тояга, трябва и акъл

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.